

الرشاد

س ۶ ۱ ۰ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتعلق بمجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

جلد ۱ - ۸

۱۶ ربيع الاخر ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۲ مارت ۱۳۲۸

عدد ۵ - ۱۸۷

بولان اوزمان عربلرینک دخی فرصت دوشدکجه اشتراك ایتکجه مراقلامه لری پک طبیعی کلیر . فی الواقع حج شریفک زمانمزدده دخی ایفا وادا ایدیلسی اوقدر عظیم فدا کارلقلره توقف ایدیورکه منفعت معنویه تأمینیه امیدیه یاییله بیله جک عبادت لری زحمت و مشقت نقطه نظرندن قات قات فوقنده در . فقط دیگر جهتندن ده اوفدا کارلقلری زحمت لری لاسی درجه سنه ایندیره جک قدر مراق آور ، لذت بخش بر عبادت ده بولنه ماز دینله بیلیر . احتمال شو جهتک یاردمیه درکه بوکون بین المسلمین کندیسنه حج فرض اولنلردن پک آز کیسه لری ، ایفای فریضه ده قصور ایتدکاری حالده هان اکثریت عظیمه نک وبال آلتده قالمقلری مع الشکران مشهود اولیور . حالبوکه بری طرفده صلوات مکتوبه نک ایفای خصوصنده اظهار تکاسل ایدنلرک حد و حسابی یوقدر . ایشته بو حقیقتک شهسز زمان ماضیده ، عربلر بیننده دخی اجرای حکم ایتیش اولدیغنه شبهه ایدیلر . فی الحقیقه ابراهیم واسماعیل علیهما السلامدن سوکرا عربلر ، هله عرب مستعربه شعبات و بطونی آراسنده حج تعمم ایتیش ، بین القبائل یکانه بر عبادت عمومی و رسمیه شکلی ایشیدی .

حلم ثابت

فَلَسْتَفَرَّ

وحدت وجود

۲۱

زماندن بحث ایدیش ایکن ازلیت وابدیت حقه ده استطرادی برایکی سوزسویلک فائده دن خالی دکلددر . معلومدرکه ماضیه طوغری تقدیر ایدیلن ازمئه غیر متناهیده استمرار وجوده « ازل » دنیلدیکی کی مستقبله طوغری تقدیر ایدیلن ازمئه غیر متناهیده استمرار وجوده ده « ابد » تسمیه اولنور .

ازل وابد تعیرلری جناب حقه اضافت ایدیلرسه وجود بارینک قید زماندن عاری اوله رق استمرار مطلق معناسی تضمن ایدر . فقط ازل ، ابد تعیرلرنده بزم ایچون بر « قبلیت » و « بعدیت » تصویری ضروری اولوب بو ضرورتده قید زماندن عاری استمرار مطلقک تصورنده کی عجز مزدن منبعدر .

ازلیت الهیه ذات بارینک کمال ذاتیسی اقتضاسندن اولمق اوزره تعقل ایدیلن بر « قبلیت » در . فقط بو « قبلیت » جناب حقک مدید بر زمان ایله حادثاته تقدیمی معناسی تضمن ایتیز . چوق کیسه لری ازلیت الهیه ده بویه بر معنی توهم ایدر لریکه طوغری دکلددر . ازلیت الهیه وجود حادثاته نظراً تقدیر ایدلر . عقل بویه بر تقدیرده مضطر قالسه بیله بونک اعتبارات وهمیه قیلندن اولوب حقیقه تماسدن بعید بولندیغنی اونو تاملیدر . بومعنائی افاده ده بویه بر تقدیر یوقاریده سوبلندیکی کی ضروریدر . چونکه بشقه درلو تبلیغ مرام ممکن دکلددر .

مناسک حجی بیان ایدره رک خطبه اوقودی . ذی الحجه نک سکنزنجی کونی احرامه کیره رک ماشیا منایه عزیمت ایدیلر . بوللرده تلیه و تهلیل ، اوقات خمسینی وقعی حلول ایتدکجه ادا ایدیورلردی . کیجه ی اوراده کچیردیلر . یوم تروییه بویه جه مرور ایتدی . ذی الحجه نک طوقوزنجی کونی صباح نمازینی قیلوب کوش خیلی یوکسلدکدن سوکرا عرفاته کلدیلر . مسجد ابراهیمک بولندیغنی رده توقف ایتدیلر . صخره نام موقعده حضرت ابراهیم خطبه اوقودی : سوکرا اوکله وایکندی نمازلرینی برابر اوله رق اوکله وقتنده ادا ، بعده مزدلفه یه عودت ایتدیلر . اقشام ایله یاتسوی جمع ایدیلر . رمی جمرات ایچون دو قوزر عدد طاش طوبلا دیلر . اوکیجه مزدلفه ده قاله رق صباح نمازینی بعدالادا وادی مخسر دینلن موضعه مواصلت ایتدیلر . بو وادینک بش یوز آرشون قدر محلی سرعتله کچدیلر . مناده اوچ کون قاله رق رمی جمرات و ذبح قربان ایدیلر . بعده یوله چیقارک اوکله نمازینی محصب نام موقعده ادا ایله مکیه عودت ایتدیلر .

مؤرخلرک روایتیه کوره حضرت خلیلک قیلدیغنی حج ایشته شونندن عبارت ایدی . فقط بو ایلک حجه عربلردن کیملرک اشتراك ایتدیکی معلوم دکل . حتی بعض روایتلرده بو حجک اختیار پدریله اوغلندن باشقه کیسه نک بولمادیغنی ده آکلاشیلور . مع مافی عام قابله حضرت ابراهیم اوغلی اسحق ایله زوجیه سی ساره یی ده برابر کتیرمش ، هپسی برلکده ایفای حج ایتشلردی .

شیمدی بوروایتیه باقیلرسه ایکنجی سنه حج ایدنلرک عددی دورت کیسه دن عبارت ایدی . اوله بیلیرکه باشقه لری ده اشتراك ایتشلردر . فقط بو جهت مروی دکل ، مظنوندر . مع ذلک حضرت ابراهیمک کنعان دیارنده ، حجازده حضرت اسماعیلک قبائل عرب و بالخاصه جرهمیلر بیننده اولان موقعلری ، هله نبوتلری نظر دقتیه آلیرسه برنجی دفعه لرده حجه اشتراك ایدنلرک عددی آزا اولقله برابر سوکرا لری چوغالمش اولدیغنی دوشونمک ایچون یول آچیلر .

کنعان دیارینک محترم برشیخی ، نبی و رسولی مملکتی ترک ایله برقاچ سنه صره سیله مکیه کله رک حج ایتسونده قومی آراسنده بووقعه کیسه نک نظر دقتی جلب ایتمه سون ؛ بو قابل دکلددر . حضرت اسماعیل ده قومی آراسنده خاطری صاییلان بر رسول ایدی . جرهمیلر بیننده پک زیاده اعتبار و شرف صاحبی ایدی . بو حالده آنک اهمیت وجدیتله اجرا ایتکده بولندیغنی حج شریفک ، قومنجه نظر اعتباره آلتایوب محبانجه بالفعل اشتراك ایدیلر منسی متصور دکلددر . هر حالده چوق کچمدن عربلردن ، بالخاصه حجازلیلردن حجه اشتراك ایدنلرک عددی چوغالمش اوله جقدر . ذاتاً حج شریف ، دکل اوزمان عربلرینک ، بلکه شیمدیکی انسانلرک بیله نظر تأمل و تفکر لری موجب عبرت آمیز بر عبادت در . زمانمزدده شرقاً و غرباً دنیانک هر طرفندن هر سنه یوز بیکلرجه مسلمانلرک مادی و معنوی برچوق زحمتلره قاتلانهرق ادا ایتک اوزره بوتون خلوص و موجودیتلریله جان اتدقلری اوعبادت شریفه یه ، او جوارده

حال بوکه ازلیت الهیه زمانک احاطه سی داخله کیرمز ؛ توالی حادثاته نسبتله تعیین اولماز. انک حادثاته تقدیمی ، امور اعتباریه دندر . ازلیت الهیه قید زماندن خارج بر استمرار مطلقدن عبارت اولق حیثیتله وجود حادثاتدن اول نه ایسه اندن صکرده اودر . بز بونک حقیقتی اکلایه میز . بزم تعقل ایده بیلجه کمز ، ازل مبدئی اولیان بر ماضیدن ، ابده منتهایی اولیان بر مستقبلدن عبارتدر . ازلیت الهیه ایسه بوکی قیود وهیه نیک تعلقدن تمایله آزاده در . ذاتاً استمرار مطلق ماضی ، حال واستقبال کی حدود وهیه ایله تحدید ایده رک زمانه اوچ مختلف شکل ویرمک اشکال هندسیه نیک تحقیق ایچون فراغ موهومی تحدید ایتک قیلنددر . حدود مادیه نیک انعدام مفروضیه اورتده بعد مطلقدن بشقه برشی قالمدیگی کی حدود وهیه نیک اسقاطیه اورتده آن مطلقدن بشقه برشی قالماز . بومثال داعی اعتراض اوله بیلیر . انحق بز بونک حقیقت مطلبه تمامی توافقنی ادعا ایتیورز ؛ یالکز قیاس مع الفارق قیلندن بر مثال اولق اوزره سرد ایدیورز . انک ایچون تضمن ایتدیگی محذوردن طولای مؤاخذه وارد دکلدر .

هرهانیکی بر استمرار اولورسه اولسون زانی زماندن مجرد اوله رق تصور ایده میز . چونکه عجز مز بوکا مانعدر . فقط انک امکاتی انکارده اصلاً معذور اوله میز . وجود باریده تعقل اولنان « بعدیت » و « قبلیت » حکمی اولدیغندن زمانه غیر تابعدر .

کله لم ابدیت الهیه ابدیت الهیه دیمک وجود ممکنک انقطاعندن صکره وجود واجبک استمراری اعتباریه اولان « شأن الهی » دیمکدر . شو تقدیره کوره جناب حقک ازلیتی عینیه ابدیتی ، ابدیتی ده عینیه ازلیتی اولمش اولور .

ازلیت الهیه ایله ابدیت الهیه نیک بوصورتله حقیقت واحده انقلابی جناب حقک بقای ذاتیسیله منفرد قالمی ایچون اضافی اولان ایکی طرفک کنديسندن انقطاعی دیمکدر .

خلاصه کلام « ازلیت » و « ابدیت » حقک ایکی صفیدر ؛ وجوب الهینک تعقلی ایچون بوصفتر زمانه اضافت ایدیلیر . بونلر حقیقتده بشقه بشقه شیلر دکلدر . ازل زماندن مجرد اوله رق تعقل ایدیلنجده انده ابده تحقیق ایدر . ازل هرايکی منتهای معقولی جامع بر استمرار مطلق معناسنه آلیرسه جناب حقک سبق زمان ایله مسبوق اولیان وجودی ، تطاول زماندن بری اولان بقاسی دیمک اولور .

محققین ، ازلاه قدم بیننده کی فرقی تعیین ایدرک ازل وجود باریده تعقل اولنان « قبلیت » در . قدمه کلنجه اوده بوقبلیتک عدمله مسبوق اولماسیدر دیورلر . شو تقدیره کوره ابده وجود باریده تعقل اولنان « بعدیت » بقا ، او « بعدیت » ک طریان عدمدن بری اولسی دیمک اولور . ازل ایله ابدک اتحادینه دهر تسمیه اولتور . بوکله نیک معنای اصطلاحیسی « آن مطلق » دیمکدر . « آن مطلق » یاخود « آن دائم » ده حضرت الوهیتک استمراری ، بو استمرارده زمانک باطنیدر . اوراده ازل ایله ابد برله شیر . « لاتسبوا الدهر فان الدهر هوا » حدیث شریفی بومعنی اعتباریه در .

صاری عباده افندی حضرتلری مشوی شریف شرحنده زمان حقنده شویله بیودیور . متکلمین عندنده زمان بر امر وهیمی اولوب خارجده وجودی یوقدر . ارباب کشف وشهود قنده زمان دیدکاری مراتب تعینات وظهوراتدن هر بر مرتبه ده ادوار اربعه جمالیده واقع اولان تجلیات ذاتیه نیک امتداد وبقا وديمومیت وسرمدیتدن عبارت اولوب هر مرتبه ده بر اسم ایله مسمی در . مرتبه واحدیت ومقام جبروتده « وقت مطلق » و « آن دائم » ایله مسما رک بومرتبه ده صبح وشام یوقدر . ککال علیه السلام (لی معاه وقت لایسعی فیه ملک مقرب ولانی مرسل وقال لیس عند ربک صباح ولا مساء) وزمان مرتبه ملکوتده دهر ایله مسما در (لاتسبوا الدهر فان الدهر هوا) وزمان مرتبه بر زخده عصر ایله مسما در ، ککال تعالی (والعصر ان الانسان لفی خسر) ومرتبه ملک وشهادتده زمان ایله مسما در .

حضرت شارحک دستور حقائق اولان اثر حکیمانهندن النان شور قاج سطر ، زمانک اهل حق وحقیقت عندنده تضمن ایتدیگی معنایی یک واضح ، یک وجیز بر صورتده اکلا دیور . بوندن زیاده سی فضله در . قدمای حکما بویکی شیئک حقیقتده شی واحد اولدیغنه اشاره ازل ایله ابدی بردا ره ، یاخود قویروغنک اوجنی اغزیسه المش برییلان صورتنده تمثیل ایدرلر ایدی .

فرید

اسلامده فن وفلسفه

۱۸۶ دن مابعد

غزالی رعلم امروء — غزالی تهذیب اخلاق نقطه نظرندن انسانلری باشلیجه اوچ قسمه آیرمیشدر :

(برنجی قسم ، صافیت فطریه لرینی محافظه ایدن انسانلردر . بونلر خیر وشره قارشیی تمامیه لاقید قالیرلر . (خیر) ک ابی و (شرک) فنا اولدیغنی محاکمه ایده مزلر . کندیلری هانکی یوله سوق ایدیلورلرسه اوطریق تعقیب ایدرلر . بو حالده بولنان انسانلر بر مربی کاملاک دست تربیتنده سهولته اخلاق فاضله اکتساب ایده بیلورلر .

ایکنجی قسم انسانلر ، (خیری) فضیلت (شری) ایسه بررزلیت اوله رق طانیرلر سهده احتراصات نفسانیه ، شهوت وغضبک افراط وتفریطی کی رزائل اخلاقیه ایله الفت پیدا ایتیش اولدقلرندن ، فناغنی اعترافله برابر رزائله انهماک کوستیرلر .

بو حالده بولنان انسانلرک تبدیل اخلاق ایده بیللمه لری آرزوچو بر مجاهده وزمانه محتاجدر . چونکه اولا کندیلرندن بر ملکه حاله ککش اولان فنا خویله ری ترک ویرلرینه ابی خویله اقامه ایتلری لازمدر . معافیله کوچ اولقله برابر بونلرکده اصلاح نفس ایده بیللملری ممکندر . اوچنجی قسمی تشکیل ایدنلر ، رزائل اخلاقیه ایله مألوف اولقله برابر